

Ministerul Agriculturii,
Dezvoltării Regionale
și Mediului

Agenția de
Dezvoltare Regională
Nord

Aprobat
prin decizia CRD Nord
nr. ___ din _____ 2021

Coordonat:
Ghenadie IURCO
Secretar de Stat
” ” _____ 2021

Planul anual

de implementare a SDR Nord 2016-2020

în a. 2021

Bălți, 2021

CUPRINS

ABREVIERI/ACRONIME	3
SUMAR EXECUTIV	4
<i>OBIECTIV 1. ACCES ASIGURAT LA SERVICII ȘI UTILITĂȚI PUBLICE CALITATIVE</i>	5
MĂSURA 1.1 Dezvoltarea infrastructurii de importanță regională și locală	5
MĂSURA 1.2 Optimizarea serviciilor publice în domeniul MDS și AAC	8
MĂSURA 1.3 Promovarea eficienței energetice	8
<i>OBIECTIV 2. CREȘTERE ECONOMICĂ SUSTENABILĂ ÎN REGIUNE</i>	9
MĂSURA 2.1 Consolidarea rețelei de centre urbane	9
MĂSURA 2.2 Facilitarea dezvoltării mediului de afaceri	10
MĂSURA 2.3 Susținerea domeniului de cercetare, inovare și transfer tehnologic	11
MĂSURA 2.4 Dezvoltarea potențialului și infrastructurii turistice	12
MĂSURA 2.5 Dezvoltarea performanțelor și capacităților competitive a forței de muncă din RDN	13
<i>OBIECTIV 3. GUVERNANȚĂ ÎMBUNĂȚITĂ ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII REGIONALE</i>	13
MĂSURA 3.1 Crearea și dezvoltarea instrumentelor de suport pentru procesul de dezvoltare regională	13
MĂSURA 3.2 Dezvoltarea capacităților APL în planificare, managementul proiectelor și atragerea investițiilor	13
MĂSURA 3.3 Facilitarea dialogului între actorii regionali, interregionali și internaționali	15

ABREVIERI

AAC	– Aprovizionarea cu Apă și Canalizare
ADR Nord	– Agenția de Dezvoltare Regională Nord
APL	– Administrația Publică Locală
APP III	– Apel de propuneri de proiecte III
AEE	– Agenția pentru Eficiență Energetică
AITT	– Agenția pentru Inovații și Transfer Tehnologic
BD	– Baza de Date
BM	– Banca Mondială
CCI	– Camera de Comerț și Industrie
CNCDR	– Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale
CPP	– Concepte de proiecte posibile
CPV	– Concepte de proiecte viabile
CRD Nord	– Consiliul Regional pentru Dezvoltare Nord
DGDR	– Direcția Generală Dezvoltare Regională
DRL	– Drumurile Regionale și Locale
DR	– Dezvoltare Regională
DUP	– Documentul Unic de Program
EE	– Eficiența Energetică
FNDR	– Fondul Național pentru Dezvoltare Regională
GIS	– Sisteme Geografice Informatice
GIZ	– Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei
GL	– Grup de lucru
M&E	– Monitorizarea și Evaluarea
MDS	– Managementul deșeurilor solide
MADRM	– Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului
MO	– Manualul Operațional
ONG	– Organizație neguvernamentală
ODIMM	– Organizația pentru Dezvoltarea Întreprinderilor Mici și Mijlocii
PAI	– Planul Anual de Implementare al SDR
PIBR	– Produsul Intern Brut Regional
POR Nord	– Planul Operațional al Regiunii Nord
PSI	– Planificare Sectorială Integrată
RDC	– Regiunea de Dezvoltare Centru
RDN	– Regiunea de Dezvoltare Nord
RDS	– Regiunea de Dezvoltare Sud
SDR Nord	– Strategia de Dezvoltare Regională Nord
SDSE	– Strategii de Dezvoltare Socio-Economice
SNDR	– Strategia Națională de Dezvoltare Regională
UAT	– Unități Administrativ Teritoriale
UE	– Uniunea Europeană
ZEL	– Zona Economică Liberă

SUMAR EXECUTIV

Prezentul Plan anual de implementare al SDR Nord 2016-2020 este un plan provizoriu, elaborat pentru perioada anului 2021 și include activitățile Agenției privind implementarea politicii de dezvoltare regională în RDN. Planul este elaborat în concordanță cu cadrul normativ și strategic al politicii dezvoltării regionale.

În vederea implementării cu succes al obiectivelor politicii dezvoltării regionale, ADR Nord își va coordona activitățile cu Ministerul Agriculturii Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM), instituțiile publice responsabile de implementarea politicii de dezvoltare regională.

Scopul general al activităților planificate pentru anul 2021 este asigurarea dezvoltării socio-economice durabile și echilibrate a RDN în baza normelor și standardelor europene pentru asigurarea unui trai decent al cetățenilor.

Obiectivele principale pentru anul 2021

1. Asigurarea accesului la servicii și utilități publice calitative prin implementarea proiectelor de infrastructură fizică;
2. Facilitarea creșterii economice sustenabile în regiune prin promovarea potențialului socio-economic al RDN și atragerea investițiilor în regiune;
3. Îmbunătățirea Guvernanței în RDN.

Rezultate scontate în urma implementării activităților planificate:

- 1) 1 document de planificare strategică elaborat;
- 2) Circa 4 proiecte implementate din sursele FNDR;
- 3) 5 proiecte finanțate din sursele UE în implementare;
- 4) 2 proiecte finanțate din fondurile BM în implementare;
- 5) 3 proiecte finanțate din alte surse externe în implementare;
- 6) 3 cereri de finanțare elaborate;
- 7) 3 module de instruire a APL din RDN privind politica dezvoltării regionale în 3 microregiuni ale RDN;
- 8) 3 evenimente de promovare a regiunii desfășurate: *Ziua Europei în RDN, Zilele RDN, Forum investițional*;
- 9) 1 Centru de Informare și Consiliere în Afaceri dezvoltat;
- 10) 1 Analiză privind Specializarea inteligentă în RDN elaborată.

Măsura 1.1 Dezvoltarea infrastructurii de importanță regională și locală

1.1.1 Implementarea programelor și proiectelor de infrastructură fizică și utilități publice în domeniile DRL, AAC, MDS

În anul 2020 ADR Nord a avut în proces de implementare 7 proiecte finanțate din mijloacele FNDR, conform Deciziei CNCDR, dintre care 3 au fost finalizate și transmise în gestiunea beneficiarilor. În anul 2021 se planifică implementarea a 4 proiecte, conform deciziei CNCDR din 28.01.2021.

În conformitate cu legislația în vigoare, ADR Nord va elabora documente de transmitere a bunurilor/serviciilor publice noi create în cadrul proiectelor finanțate din sursele FNDR, inclusiv cele cu suportul donatorilor străini, utilizând procedurile de transmitere în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la modul de transmitere a întreprinderilor de stat, organizațiilor, instituțiilor, a subdiviziunilor lor, clădirilor, construcțiilor și altor mijloace fixe, aprobate prin HG nr. 1235 din 10.11.2016.

Pentru monitorizarea implementării proiectelor, în anul 2021 se vor utiliza următoarele instrumente:

- a) Organizarea ședințelor săptămânale de lucru cu managerii de proiecte și recepționarea rapoartelor săptămânale de la managerii de proiecte;
- b) Verificarea actelor de recepție a lucrărilor prezentate;
- c) Efectuarea vizitelor la locul de implementare a proiectelor (săptămânal la fiecare proiect);
- d) Planificarea și efectuarea vizitelor speciale la proiectele, la care au fost semnalate nereguli.

În scopul asigurării durabilității proiectelor finalizate din sursele FNDR și sursele Guvernului German prin intermediul GIZ, pentru perioada post-implementară, odată cu finalizarea proiectului, ADR Nord solicită de la beneficiari prezentarea Planului de asigurare a durabilității proiectului, aprobat prin Decizia CL, pe o perioadă de la 1 – 3 ani calendaristici, începând cu data petrecerii recepției finale. Planul de asigurare a durabilității proiectului include activități, termeni concreți și responsabilități.

Agenția este instituția ce monitorizează realizarea activităților conform Planului. La solicitarea MADRM, ADR Nord prezintă rapoarte semestriale cu privire la activitățile întreprinse în scopul realizării durabilității proiectelor.

În anul 2021, ADR Nord va monitoriza asigurarea durabilității în cadrul a 4 proiecte finanțate din sursele FNDR. După încheierea fiecărui proiect se va efectua un studiu de impact de către MADRM cu participarea specialiștilor ADR Nord.

În vederea asigurării transparenței procesului de realizare a proiectelor de dezvoltare regională, ADR Nord va elabora materiale informative (comunicate și note de presă, avize), publicații informative (pliante, broșuri, buletine informative, rapoarte anuale), va organiza vizite în teren, întruniri informative, mese rotunde, conferințe etc. În acest sens, beneficiarii direcți ai produselor informative elaborate și difuzate de ADR Nord vor fi APL, ONG, mass-media regională și națională, potențialii donatori sau investitori, reprezentanții mediului de afaceri și locuitorii din RDN.

Implementarea PRS și proiectelor în domeniul drumurilor regionale și locale (DRL) din sursele FNDR și alte surse

În scopul realizării obiectivului general al PRS în DRL, *Asigurarea în regiune a unei conectivități rutiere durabile, în condiții de siguranță și cost-eficiente pe tot parcursul anului, pentru a sprijini dezvoltarea regională și creșterea bunăstării populației*, APL din RDN vor realiza proiecte de reabilitare a drumurilor locale. Ministerul Economiei și Infrastructurii de asemenea va asigura reabilitarea drumurilor naționale din RDN.

În anul 2021, ADR Nord nu are aprobat spre finanțare din mijloacele FNDR proiecte în domeniul DRL.

Implementarea PRS și proiectelor în domeniul aprovizionării cu apă și canalizare (AAC) din sursele FNDR și alte surse

Pentru realizarea obiectivelor PRS în domeniul AAC din RDN, APL I și II vor dezvolta proiecte în domeniu și le vor înainta la diverse programe de finanțare pentru a asigura accesul la AAC locuitorilor comunităților din RDN. Totodată, localitățile care au accesat surse pentru proiectele de infrastructură vor întreprinde măsurile de rigoare pentru conectarea gospodăriilor la sistemele de AAC noi create, sau reabilitate.

De asemenea, pe parcursul anului de referință, specialiștii ADR Nord vor elabora cererea de finanțare pentru proiectul de aprovizionare cu apă din Râul Nistru pentru 32 localități din raioanele Ocnîța, Dondușeni, Soroca deșus în cadrul Apelului pe Listă de selectare a proiectelor cu finanțare din FNDR pentru perioada 2021-2023.

În anul 2021, ADR Nord va continua implementarea a 1 proiect, finanțat din mijloacele FNDR, inițiat în anul 2020 „*Construcția sistemelor de alimentare cu apă în 10 localități din lunca râului Prut, r. Glodeni. Etapa I – comuna Cuhnești și comuna Balatina*”.

Nr d/o	Denumirea proiectului	Costul total al proiectului din sursele FNDR lei	Suma totală alocată în 2016 - 2020 lei	Alocat în 2020 lei	Necesar pentru finalizarea proiectului
1	Construcția sistemelor de alimentare cu apă în 10 localități din lunca râului Prut, r. Glodeni. Etapa I – comuna Cuhnești și comuna Balatina	40.000.000	19.290.390,89	19.290.390,89	19.671.259,65
Total proiecte în domeniul AAC finanțate din sursele FNDR		40.000.000	19.290.390,89	19.290.390,89	19.671.259,65

În anul 2021 va continua implementarea a 3 proiecte de AA, selectate pentru finanțare din CPV-le dezvoltate în cadrul PRS-lui cu suportul partenerului de dezvoltare GIZ, pentru care a fost încheiat Acordul de finanțare între GIZ și ADR Nord în sumă de 10,08 milioane euro. În anul 2019 a fost finalizată faza de proiectare pentru proiectele de AAC cu finanțare din fondurile UE prin GIZ. În anul 2020 a fost inițiat procesul de implementare a unui proiect de AA „Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în orașul Drochia”. Iar în anul 2021 a fost inițiat procesul de implementare a proiectului „Îmbunătățirea serviciilor de apă și de canalizare în or. Fălești” și urmează inițierea implementării proiectului ”Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în orașul Edineț”. La moment proiectul este la etapa de achiziții publice. Pentru proiectele „Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în localitățile Păscăuți, Damașcani, Proscureni, Gălășeni, Mălăiești și Hiliuți din raionul Rîșcani” și ”Construcția stației de epurare în mun. Soroca” au fost identificate surse financiare din fondurile Băncii Mondiale. Implementarea acestuia va demara în anul 2021.

Nr d/o	Denumirea proiectului	Costul total al proiectului (MDL)	Valorificat (MDL)	Perioada de implementare / finalizare
1	„Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare în orașul Drochia”	83.906.855,93	0,00	2020 - 2021
2	„Îmbunătățirea serviciilor de apă și de canalizare în or. Fălești ”	35.876.265,01	0,00	2020 - 2021
3	”Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă în orașul Edineț”.	În proces de achiziții	0,00	2021
4	Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare în localitățile Păscăuți, Damașcani, Proscureni, Gălășeni, Mălăiești și Hiliuți din raionul Rîșcani	În proces de evaluare și negocieri finale	0,00	2021-2022
Total proiecte în domeniul AAC, finanțate din sursele UE		119.783.120,94	0,00	2020 - 2022

Implementarea PRS și proiectelor în domeniul managementului deșeurilor solide (MDS) din sursele FNDR și alte surse

Pentru realizarea obiectivului general la PRS în domeniul MDS, de a îmbunătăți serviciile publice locale de gestionare a deșeurilor în Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN), APL din RDN vor contribui la dezvoltarea conceptelor de proiecte și documentației tehnice pentru a accesa sursele de finanțare în domeniul MDS. Totodată vor implementa proiecte în domeniul MDS în cazul accesării fondurilor, conform prevederilor legislative și de politici locale, regionale și naționale.

În anul 2021, proiecte în domeniul MDS din POR Nord nu au fost aprobate spre finanțare din mijloacele FNDR.

Măsura 1.2 Optimizarea serviciilor publice în domeniul MDS, AAC

1.2.1 Sensibilizarea comunităților asupra cooperării intercomunitare în domeniul MDS și AAC

În scopul realizării PRS în domeniul AAC, precum și a măsurii privind optimizarea serviciilor publice în domeniul AAC se vor desfășura diverse ședințe regionale, vizite de studii la proiectele și practicile pozitive cu participarea APL din RDN și altor actori interesați regionali și naționali.

În perioada de referință cu suportul proiectului MSPL implementat de GIZ, precum și altor parteneri de dezvoltare în RDN se vor desfășura sesiuni de instruire prestatorilor de servicii și APL în domeniul gestionării serviciilor publice în AAC și MDS.

Măsura 1.3 Promovarea eficienței energetice în RDN

1.3.1 Implementarea Programului sectorial regional și proiectelor în domeniul EE a clădirilor publice

Pentru realizarea obiectivului general al PRS în domeniul EE a clădirilor publice, pentru eficientizarea consumului de energie în clădirile publice din RDN, APL-le din RDN vor realiza audite energetice a clădirilor publice, vor dezvolta idei de proiecte, vor elabora documentație tehnică și vor accesa fonduri interne și externe pentru realizarea proiectelor de EE a clădirilor publice în localitățile din RDN.

Implementarea proiectelor regionale în domeniul EE a clădirilor publice din sursele FNDR și alte surse

În anul 2021, ADR Nord nu are aprobat spre finanțare din mijloacele FNDR proiecte în domeniul EE.

Totodată, în anul 2020 a fost inițiată implementarea a 2 proiecte de EE a clădirilor publice, selectate pentru finanțare din CPV-le dezvoltate în cadrul PRS-lui cu suportul partenerului de dezvoltare GIZ, pentru care a fost încheiat Acordul de finanțare între GIZ și ADR Nord din 08.12.2017. În anul 2019 a fost finalizată faza de proiectare pentru proiectele de EE cu finanțare din fondurile UE prin GIZ. În anul 2020 au fost semnate contractele de finanțare pentru proiectele de EE „Sporirea eficienței energetice a Gimnaziului „Iurie Boghiu” din satul Flămânzeni, raionul Sângerei” și „Sporirea eficienței energetice a Liceului Teoretic „Dimitrie Cantemir” din municipiul Bălți”. De asemenea, în anul 2020 au fost lansate lucrările de construcție în cadrul proiectului „Sporirea eficienței energetice a Gimnaziului „Iurie Boghiu” din satul Flămânzeni, raionul Sângerei”.

Nr d/o	Denumirea proiectului	Costul total al proiectului (MDL)	Valorificat (MDL)	Perioada de implementare/ finalizate
1.	Sporirea eficienței energetice a Liceului Teoretic „Dimitrie Cantemir” din mun. Bălți	19.518.147,21 MDL	0.00	2020 - 2021
2	Sporirea eficienței energetice a Gimnaziului „Iurie Boghiu” din s. Flămânzeni	19.720.930 MDL	2.892.352,34	2020 - 2021
Total proiecte în domeniul EE a clădirilor publice finanțate din sursele UE		39.239.077,21	2.892.352,34	2020 - 2021

1.3.2 Sporirea nivelului de conștientizare și de promovare a beneficiilor utilizării surselor de energie regenerabile

ADR Nord în parteneriat cu AEE și PEBM vor organiza diverse activități de promovare a măsurilor de EE pe parcursul anului, inclusiv în cadrul săptămânii „Moldova Eco Energetică”, care vor contribui esențial la realizarea obiectivelor strategice regionale, stimularea producerii și consumului durabil de energie, la dezvoltarea economică regională și locală.

Capitolul II.

OBIECTIV 2. CREȘTERE ECONOMICĂ SUSTENABILĂ ÎN REGIUNE

Măsura 2.1 Consolidarea rețelei de centre urbane

2.1.1 Facilitarea dezvoltării centrelor urbane cu potențial de creștere economică

Unul din obiectivele politicii de dezvoltare regională este eliminarea disparităților de dezvoltare intra și inter-regionale. O nouă abordare în acest sens sunt noile politici de urbanizare.

În acest sens, în anul 2021, se va oferi consultanță municipiilor/orașelor din RDN în elaborarea și implementarea programelor și proiectelor de revitalizare urbană, fapt ce va contribui la îmbunătățirea abilităților APL și a părților interesate relevante în pregătirea programelor și identificarea proiectelor de revitalizare urbană.

De asemenea, pe parcursul perioadei de referință se va participa la ședințe comune cu participarea orașelor, poli de creștere, experților GIZ, MADRM în cadrul cărora se vor stabili pașii următori în ceea ce privește dimensiunea dezvoltare urbană.

Măsura 2.2 Facilitarea dezvoltării mediului de afaceri

2.2.1 Implementarea PRS în domeniul infrastructurii de sprijin în afaceri

Una dintre măsurile importante ale SNDR și SDR Nord ține de *creșterea economică sustenabilă în regiune*. Astfel, în anul 2021 ADR Nord va implementa acțiunile planificate în PRS în domeniul infrastructurii de sprijin a afacerilor în RDN, pentru a dezvolta și a sprijini mediul antreprenorial din regiune. În acest sens, sunt preconizate următoarele activități pentru anul 2021:

1. Dezvoltarea Centrului de Informare și Consiliere în Afaceri în cadrul ADR Nord;
2. Promovarea investițiilor în RDN în cadrul platformei web create pe site-ul ADR Nord;
3. Facilitarea dezvoltării și promovării mediului de afaceri în RDN prin schimb de experiență și creare de parteneriate
4. Consolidarea capacităților IMM din RDN precum și a asociațiilor create;
5. Facilitarea participării IMM din RDN la expoziții internaționale;
6. În cadrul proiectului transnațional CINEMA vor fi desfășurate activități pentru dezvoltarea și extinderea industriilor creative, va fi inițiată crearea unui centru de suport pentru industriile creative.

2.2.2 Implementarea proiectelor regionale pentru dezvoltarea mediului de afaceri

Conform Deciziei CNCDR din 28 ianuarie 2021, în anul 2021, ADR Nord va continua implementarea proiectului de dezvoltare regională în domeniul ISA, finanțat din mijloacele FNDR, inițiate în anul 2018:

Nr d/o	Denumirea proiectului	Costul total al proiectului din sursele FNDR lei	Suma totală alocată în 2018– 2020 lei	Alocat în 2020 lei	Necesar pentru finalizare
--------	-----------------------	--	---------------------------------------	--------------------	---------------------------

1	Dezvoltarea infrastructurii de afaceri prin amenajarea pieței regionale angro și a spațiilor destinate activităților non-agricole în raionul Râșcani	20.000.000	14.784.445,44	0,00	2.071.559,03
Total proiecte în domeniul ISA finanțate din sursele FNDR		20.000.000	14.784.445,44	0,00	2.071.559,03

2.2.3 Promovarea potențialului economic și investițional regional

În vederea promovării potențialului economic regional, ADR Nord va coopera cu partenerii regionali, naționali și internaționali pentru a identifica domeniile tangențiale de activitate al întreprinderilor din RDN ce ar provoca interes pentru investitori. În acest sens, vor fi organizate un șir de evenimente de anvergură regională și națională: *Ziua Europei în RDN, Zilele RDN, etc.* Scopul principal al organizării evenimentelor descrise mai sus, este promovarea potențialului economic și investițional regional.

Cu suportul partenerilor de dezvoltare pe parcursul anului de referință vor fi elaborate broșuri cu privire la potențialul de dezvoltare al RDN.

La fel, toate evenimentele organizate la nivelul RDN, vor fi promovat pe paginile web al Agenției www.adrnord.md, www.comunicate.md, www.civic.md etc. Totodată, platforma web nou-creată a RDN www.investnorth.md precum și buletinele informative lunare (trimise APL și IMM) vor oferi toate informațiile necesare în domeniul atragerii investițiilor și susținerii IMM.

Măsura 2.3 Susținerea domeniului de cercetare, inovare și transfer tehnologic

2.3.1 Inițierea Strategiei privind Specializarea inteligentă în RDN

Întru realizarea obiectivului național *dezvoltarea economiei regionale bazate pe inovare*, în anul 2021 va fi inițiată elaborarea *Analizei privind Specializarea inteligentă în RDN*, prin care vor fi identificate caracteristicile și atuurilor unice ale regiunii, evidențiind avantajele competitive și stabilind prioritățile strategice pentru a maximiza potențialul de dezvoltare bazată pe cunoaștere a regiunii.

2.3.2 Implementarea proiectelor regionale pentru dezvoltarea domeniului de cercetare, inovare

În anul 2021, ADR Nord va continua implementarea unui proiect regional în domeniul cercetare, inovare și transfer tehnologic, conform Deciziei CNCDR din 28 ianuarie, 2021:

Nr d/o	Denumirea proiectului	Costul total al proiectului din sursele FNDR lei	Suma totală alocată în 2016 – 2020 lei	Alocat în 2020 lei	Necesar pentru finalizare
--------	-----------------------	--	--	--------------------	---------------------------

1	Crearea în mun. Bălți a Centrului de inovare și transfer tehnologic din RDN	28.500.000,00	4.443.052,25	4.443.052,25	24.206.274,47
Total proiecte în domeniul ISA finanțate din sursele FNDR		28.500.000,00	4.443.052,25	4.443.052,25	24.206.274,47

Măsura 2.4 Dezvoltarea potențialului și infrastructurii turistice

2.4.1 Implementarea PRS în domeniul sporirii atractivității turistice

În anul 2021, ADR Nord va continua implementarea unui proiect regional în Turism, conform Deciziei CNCDR din 28 ianuarie, 2021:

Nr d/o	Denumirea proiectului	Costul total al proiectului (MDL)	Valorificat (MDL)	Perioada de implementare/ finalizate
1.	”Modernizarea infrastructurii turistice prin construcția drumului de acces spre Mănăstirea ”Adormirea Maicii Domnului din satul Calarașovca”	22 455 736,99	1 514 808, 53	2020 - 2021
Total proiecte în domeniul EE a clădirilor publice finanțate din sursele UE		22 455 736,99	1 514 808, 53	2020 - 2021

În scopul realizării PRS în domeniul dezvoltării atractivității turistice a RDN în anul 2021 vor fi elaborate cererile de finanțare pentru proiectele ”*Reabilitarea monumentului istoric-arhitectural conacul Cazimir din satul Cernoleuca, raionul Dondușeni*” și ”*Reabilitarea complexului arhitectural „Vila cu parc Mândâc*” depuse în cadrul Apelului pe Listă de selectare a proiectelor cu finanțare din FNDR pentru perioada 2021-2023.

De asemenea, pe parcursul anului de referință, în cadrul proiectului „*Agricultura ecologică ca promotor pentru dezvoltarea destinației turismului prin brandingul produselor locale*”, finanțat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) Moldova, vor fi identificate și promovate 3 produse organice care vor fi incluse în circuitul turistic. De asemenea pentru produsele identificate va fi inițiat procesul de creare a brandului.

2.4.2 Promovarea potențialului turistic regional

În anul de referință ADR Nord va promova potențialul turistic și evenimentele culturale pe rețeaua Internet: www.adrnord.md, www.comunicate.md, www.civic.md etc. precum și în cadrul diferitor evenimente de anvergură: *Festivalul Plăcintelor și Sarmalelor, Festivalul Dor, Festivalul Mărului (Soroca) etc.*

Măsura 2.5 Dezvoltarea performanțelor și capacităților competitive a forței de muncă din RDN

2.5.1 Consolidarea capacităților competitive ale capitalului uman regional

Resursele umane au rol de forță motrică a dezvoltării RDN, ele asigură combinarea eficientă a celorlalte resurse necesare creării de bunuri și servicii pentru producție și consum. În contextul crizei economice din țară, migrației continue a populației apte de muncă și demografiei în scădere, apare necesitatea de a interveni în stoparea fenomenului dat, pentru a asigura o dezvoltare durabilă a regiunii. Realizarea acțiunii și măsurii date, necesită pași concreți pentru stabilirea unor parteneriate cu instituțiile de învățământ vocațional și ONG din RDN, în scopul atragerii surselor externe, prin proiecte, care vor servi la organizarea training-urilor în diverse domenii, reieșind din necesitățile și ofertele pieței de muncă.

Capitolul III.

OBIECTIV 3. GVERNANȚĂ ÎMBUNĂȚITĂ ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII REGIONALE

Măsura 3.1 Crearea și dezvoltarea instrumentelor de suport pentru procesul de dezvoltare regională

3.1.1 Participarea la perfectarea cadrului legislativ-normativ a politicii de dezvoltare regională

În scopul realizării obiectivelor SNDR, ADR Nord va înainta către MADRM propuneri de modificare și completare a actelor normative în vederea îmbunătățirii și eficientizării activității instituțiilor de dezvoltare regională și implementării politicii de DR.

3.1.2 Participarea la crearea instrumentului de monitorizare a proiectelor și indicatorilor regionali

În perioada de referință ADR Nord va elabora propunerii privind perfecționarea mecanismului de monitorizare a politicii regionale. Totodată va fi actualizată baza de date cu indicatori regionali, care vor permite elaborarea studiilor regionale și hărților tematice, precum și la actualizarea Profilului socio-economic al RDN.

Măsura 3.2 Dezvoltarea capacităților APL în planificare, managementul proiectelor și atragerea investițiilor

3.2.2 Suport actorilor regionali în elaborarea proiectelor și atragerea surselor financiare pentru proiectele regionale din fondurile internaționale

ADR Nord, împreună cu partenerii de dezvoltare vor facilita desfășurarea diferitor training-uri pentru APL în vederea dezvoltării capacităților în diferite domenii de intervenție ale dezvoltării regionale.

La compartimentul dezvoltarea capacităților au fost planificate un șir de activități, care includ asistarea în vederea organizării și desfășurării diverselor sesiuni de instruire, ateliere de lucru, mese rotunde, preluarea bunelor practici prin intermediul vizitelor de studiu, etc.

Cheltuielile pentru activitățile menționate vor fi acoperite parțial din FNDR, din sursele partenerilor de dezvoltare și din alte surse identificate de agenție.

Programul de instruire pentru anul 2021 stabilește un șir de instruire, organizarea și desfășurarea cărora, Agenția și-o asumă pe parcursul anului.

Sunt stabilite tematici concrete, sunt identificați beneficiarii, conținutul formării, metodologia desfășurării și perioada desfășurării instruirii. La elaborarea Programului de instruire s-a ținut cont și de activitățile pe care urmează să le realizeze Agenția conform Planului său de activitate pentru anul 2021.

Grupurile-țintă pentru programul de instruire sunt: membri ai CRD Nord, reprezentanți ai APL de nivel I și II din RDN, antreprenori, specialiștii ADR Nord.

În scopul sporirii impactului activităților de DR, s-a propus implicarea în instruire a reprezentanților societății civile, membri ai diverselor ONG, cât și antreprenori care activează în RDN.

Metodele de instruire care vor fi aplicate sunt:

- Training clasic pe probleme specifice (incluzând numeroase studii de caz) - în grupuri, în săli de instruire;
- Ateliere de lucru (workshop-uri);
- Instruire la locul de muncă, sesiuni în grupuri mici;
- Vizite de studiu / stagii practice.

Din anul 2014, ADR Nord informează actorii regionali prin intermediul unui calendar al Apelurilor și concursurilor de propuneri de proiecte din fonduri naționale și internaționale, unde Agenția și APL-urile sunt eligibile, pentru a putea planifica din timp elaborarea eventuală a proiectelor de dezvoltare. Astfel pe parcursul anului 2021 acest calendar va fi actualizat și plasat pe pagina web a Agenției. Conceptele de proiecte noi elaborate vor fi promovate și pe site-ul www.adrnord.md, la rubrica târg de proiecte on-line, atât în limba română cât și în limba engleză, astfel informând donatorii despre proiectele aflate în așteptare pentru finanțare.

De asemenea, specialiștii ADR Nord vor elabora concepte de proiecte SOFT pentru a fi aplicate la concursurile de proiecte anunțate de către instituțiile donatoare (Guvernul României, Cehiei, Poloniei, SUA etc.).

Odată cu crearea Centrului de Informare și Consiliere în Afaceri, au fost create condiții pentru îmbunătățirea mediului de afaceri în regiunile rurale și consolidarea capacităților angajaților APL. Pe lângă datele de contact și posibilitatea consultării cu Centrul de informare, APL vor primi un buletin lunar cu informații actualizate despre mediul de afaceri din regiune. Buletinul informativ va conține toate informațiile necesare despre noi oportunități de afaceri, târguri / expoziții din regiune, modificări legislative, investiții străine, oferte de parteneriat etc. Buletinul informativ va fi difuzat în format electronic.

Măsura 3.3 Facilitarea dialogului între actorii regionali, interregionali și internaționali

3.3.1 Consolidarea relațiilor de colaborare cu partenerii de dezvoltare regionali, naționali și internaționali

Regionali

✓ În vederea organizării diferitor evenimente importante pentru RDN (în special al Forumului investițional) ADR Nord va colabora cu administrațiile publice locale din RDN, precum și cu partenerii regionali cum ar fi: USARB „A. Russo”, ZEL Bălți, CCI din RDN, Consulatul României la Bălți, ONG ProCoRe, etc.

Naționali

✓ Reieșind din faptul că ADR Nord are experiență pozitivă de colaborare cu partenerii: Agenția pentru Investiții, ODIMM, AEE, Băncile comerciale, Asociația oamenilor e afaceri din Moldova și alții. Totodată în anul 2021 partenerii naționali vor fi invitați să participe la evenimentele importante organizate de ADR Nord.

✓ La fel colaboratorii ADR Nord vor participa la evenimentele ce provoacă interes pentru regiune, organizate de către partenerii naționali.

Internaționali

✓ Activitățile din prezentul Plan de activitate au fost discutate și coordonate cu partenerii internaționali.

✓ ADR Nord va colabora cu partenerii din Cehia, Slovacia, Slovenia, Belarusia, Letonia, Polonia în vederea implementării proiecte de dezvoltare bilaterale și organizarea evenimentelor comune.

3.3.2 Facilitarea încheierii acordurilor de parteneriatelor între ADR Nord și alte instituții regionale, naționale și internaționale

În a. 2021 se va continua facilitarea încheierii acordurilor de parteneriat între instituțiile din RDN și instituțiile similare din țările partenere. De asemenea vor fi desfășurate vizitele reciproce între parteneri pentru asigurarea transferului de bune practici.

Director ADR Nord

Maria PRISACARI

ELABORAT:

Șef interimar SPCR:	Diana JOSAN	_____
Șef SMIP:	Constantin BÂNDIU	_____
Șef SA:	Ion ILIEV	_____
Șef SME	Ala CUCU	_____

COORDONAT:

Șef Direcție politici de dezvoltare regională	Igor MALAI	_____
Șef interimar Secția relații cu instituțiile de dezvoltare regională	Sergiu TĂBĂCARU	_____